

COLOFON ZUID

Nieuwe Oogst Veehouderij

Uitgave van de land- en
 tuinbouworganisaties
 LTO Noord, ZLTO en LLTB
 - LLTB, tel. 0475 - 381777
 - ZLTO, tel. 013 - 5836583
 - LTO Noord, tel. 0512 - 305000

Het sectormagazine Veehouderij hoort
 bij het ledenblad Nieuwe Oogst. Het
 verschijnt tweewekelijks in een editie
 Noord en een editie Zuid.

Hoofredactie

Wiebe Dijkstra (hoofredacteur Noord)
 tel. 0512 - 305252, wdijkstra@ltonoord.nl
 Ko Jille (hoofredacteur Zuid)
 tel. 013 - 6836336, kjille@zito.nl

Vakredactie

Tilburg, Jos Thelonen,
 tel. 013 - 5836403,
 fax 013 - 5836584,
 nieuweoogst@zito.nl
 Drachten, Ilona Lescher,
 tel. 0512 - 305256,
 fax 0512 - 305251,
 redactie@ltonoord.nl

Advertenties

Nieuwe Oogst/AgriPers
 Postbus 7003, 6700 CA Wageningen
 tel. 0317 - 465668, fax 0317 - 465665,
 verkoop@agripers.nl
 Nieuwe Oogst kantoor Drachten,
 tel. 0512 - 305260, fax 0512 - 305261,
 advertentie@ltonoord.nl

Abonnementen

Een abonnement is alleen mogelijk in
 combinatie met het ledenblad Nieuwe
 Oogst. Boeren en tuinders ontvangen
 het ledenblad + één sectormagazine.
 Een extra abonnement op Veehouderij
 kost 25 euro.

Abonnementen via de organisatie
 (zie boven).

Ledenblad 110 euro, plus Magazine
 Veehouderij 140 euro.

Alle abonnementsprijzen excl. 6 % BTW.
 Opzeggen schriftelijk voor 1 december.

Druk: Senefelder Misset, Doetinchem

Copyright/aansprakelijkheid

Niets uit deze uitgave mag in enige
 vorm worden overgenomen zonder
 schriftelijke toestemming van de uit-
 gever. Bronvermelding is vereist. Deze
 uitgave is met zorg samengesteld.
 De uitgever en auteurs aanvaarden geen
 enkele aansprakelijkheid voor schade
 door onjuiste berichtgeving.

Gefermenteerde maïs

Mengvoederbedrijf Theeuwes in
 Ulicoten gebruikt een gefermenteerde
 maïskorrel (CferM) in het krachtvoer.
 Het bijzondere is dat de korrel ongema-
 len fermenteert en ontsluit in een kuil.
 Dit procedé is uniek in Nederland, omdat
 andere mengvoefabrikanten CCM
 gebruiken of gedroogde korrelmaïs.

Het mengvoederbedrijf Theeuwes
 bestaat volgens de broers Christ,
 Pieter en Henk al meer dan honderd
 jaar. De laatste vijftien jaar hebben ze er een
 maïstak bij. Dit ontstond doordat een klant
 zijn varkens met twee kruiwagens moest
 voeren. Eén met mengvoer en een andere
 met CCM. Hij vroeg het mengvoederbedrijf
 of die de CCM niet in het mengvoer kon ver-
 werken. „Dat konden we wel”, zegt Henk.
 „Voor de productie van acht ton brok bracht
 de varkenshouder twee ton CCM.”

Enkele jaren later werden de eerste
 sleufsilos gebouwd. Hierin werd de aan-
 gekochte CCM ingekuild en vervolgens in
 mengvoerders verwerkt. „Maar de capaciteit
 bleef te beperkt om hiermee door te gaan.
 Daarbij moest iedere dag een deel van de
 kuil worden bloot gemaakt om de CCM te
 verwerken”, vertelt Henk.

Dit was zes jaar geleden reden om het
 professioneler aan te pakken. Theeuwes
 plaatste twee gigantische Harvestore toren-
 silos met elk een capaciteit van duizend ton.
 De donkerblauwe gevaarten zijn overigens
 niet te zien, omdat de gemeente bij dergelij-
 ke hoge silos een ombouw eist. Daarnaast
 heeft het bedrijf sleufsilos met een capaci-
 teit van in totaal 5.000 ton.

„Het voordeel van deze torensilos is
 dat ze geïntegreerd zijn in het proces”, zegt
 Henk niet zonder trots. „Bij het samenstel-
 len van het mengvoer wordt automatisch de

juiste hoeveelheid gefermenteerde maïskorrels gedoscerd. Dit is niet mogelijk met CCM.”

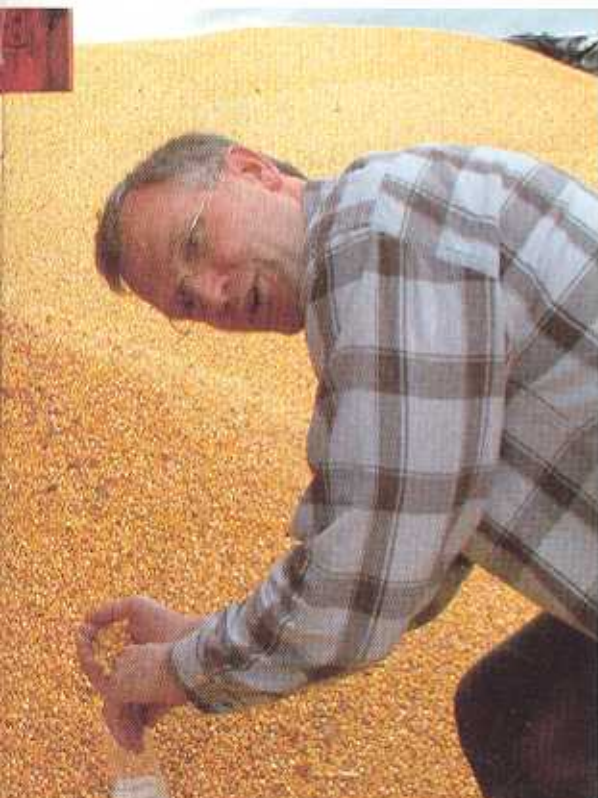
HOBBY

De maïsteelt en verwerking wordt gevo-
 ordeneerd door Henk Theeuwes. „Je ziet
 weinig directeuren van mengvoederbedrij-
 ven inkuilen; er zijn genoeg grondstoffen.
 Maar ik heb er hobby in. De kwaliteit van
 onze voeders wordt hierdoor nog beter.”

Theeuwes verwerkt elk jaar meer dan
 700 hectare korrelmaïs, van zo'n 75 klan-
 ten. In totaal gaat het jaarlijks om circa
 7.000 ton. Theeuwes ondersteunt de boeren
 met advies rond rassenkeuze, teelt, bemes-
 ting en gewasbeschermingsmiddelen.

De korrelmaïs wordt telkens in één dag
 ingekuild of in een torensilos gedaan. Hier-
 voor wordt de zaterdag gebruikt, dan is de
 wegbrug vrij. Iedere vracht wordt gewogen
 en bemonsterd. De oogst gebeurt met aan-
 gepaste combines. Deze hebben bijzondere
 trommels, waardoor ze de maïskorrels - die
 groter zijn dan graankorrels - goed kunnen
 scheiden van de spil.

skorrels uit kuil in mengvoeders

Henk Theeuwes van mengvoerbedrijf Theeuwes in Ullicoten: „De korrelmaïs wordt telkens op zaterdag ingekuuld of in een torensilo gedaan.” Foto: Nieuwe Oogst

Zo was er ook vorige week zaterdag volop actie bij het mengvoerbedrijf van Theeuwes. Ongeveer honderd vrachten werden gelost in een drie meter hoge sleufsilo. „Een kraan stapelt de korrels op, want aanrijden is niet mogelijk. Het zijn net knikkers.”

INKUILVERLIEZEN

Om inkuilverliezen te voorkomen, wordt de kuil direct dezelfde dag goed afgedekt met drie lagen plastic en voorzien van zand. Vervolgens blijft de kuil minstens drie weken dicht, zodat de korrels natuurlijk kunnen fermenteren.

Bij dit proces komt kooldioxide vrij. Doordat dit gas zwaarder is dan zuurstof verdrijft de zuurstof. Bij de opslag in de torensilo's wordt de zuurstof afgezogen. Daarbij zorgen de bacteriën voor omzettingen in melk-, propion- en azijnzuur. „Deze zuren in combinatie met de zuurstofdrij-

vende werking van kooldioxide maken dat rottingsbacteriën geen kans krijgen”, legt Henk uit. „Conserveringsmiddelen zijn niet nodig.”

In twee ‘zuurstofloze’ torensilo's verloopt de conservering zonder verliezen. Bij de sleufsilo's ontstaat ongeveer 1 procent verlies, waarvan 0,8 procent gasvormige verliezen. Om deze verliezen te beperken wordt een kuil in één dag uitgekuild en in de torensilo gestort.

De gefermenteerde maïs heeft een pH van 4,5. Het is perfect ontsloten en goed afbreekbaar door het dier. Het zorgt bij biggen en vleesvarkens voor een betere voederconversie en betere groei. Daarnaast werkt het aangezuurde voer tegen de darmbacterie coll, en is het bijzonder goed voor lacterende zeugen.”

HELFT UIT BELGIË

Omdat CcferM in mengvoerkorrels wordt verwerkt, is een hoog drogestofpercentage een belangrijke eis. De maïskorrels moeten bij inname minimaal 68 procent droge stof bevatten. Daarnaast mag het geen spullen van kolven bevatten. De leveranciers tekenen een GMP-verklaring, waarbij ze aangeven volgens de GMP-eisen te werken.

Theeuwes hoeft zich geen zorgen te maken over de aanvoer. „We hebben een vaste relatie met boeren opgebouwd. Een groot deel is ook afnemer van de brok. Het aanbod in hectares groeit ieder jaar. Er is zelfs een varkenshouder die een overeenkomst met een akkerbouwer is aangegaan. Hij ruilt zijn mest met bijbetaling tegen maïskorrels.”

De helft van de aanvoer komt uit België. „De Belgische bedrijven hebben daarbij vaak iets meer hectare grond, waardoor het aantal leveranciers in de minderheid is.” Theeuwes zet als regionale voerleverancier voor bij klanten in beide landen af.

„Het voordeel van dit voer is ook dat het om producten uit de eigen streek gaat. We ondersteunen onze leveranciers bij de teelt. Hierdoor ontstaat borging en zekerheid. Daarbij zijn onze leveranciers vaak ook onze klanten waar het voer naartoe gaat”, aldus Henk Theeuwes.

PIETER STOKKERMANS

Dagelijks groeien

11.00 uur. Een flink aantal auto's rijdt het erf op van een compleet nieuw veebedrijf. Ik ontmoet enkele bekenden en praat bij over koetjes en kalfjes. Een vrouw van ongeveer vijftig geeft aan zich vooral bezig te houden met het opruimen van houtresten op het door haar broer geleide bedrijf. Het betreft geen resthout van de nieuwbouw, maar restanten van gekapte bomen. Die lagen verspreid over het gehele bedrijfsareaal. Tussen de brandstapels staat echter mooi groen gras, beweid door enorme koppels koeien.

Tijdens de officiële opening leggen de drie eigenaren uit hoe ze tot het initiatief zijn gekomen. Ze vertellen hoeveel liter diesel nodig is om een hectare bos te rooien. Per dag leggen twee grote kranen twee hectare bomen tegen de vlakte. Daarna wordt de grond ingezaaid met gras en kunstmest toegediend. Het is een familiebedrijf, echtgenoten en kinderen werken in het bedrijf, naast een aantal in huurkrachten.

De officiële opening wordt verricht door de voorzitter van de zuivelcoöperatie. Hij benadrukt dergelijke initiatieven belangrijk te vinden om de wereldmarkt te kunnen bedienen van melk. Melk als bulkproduct of in een aantal gevallen als speciaal product met een extra toeslag op de basisprijs.

U begrijpt intussen wel dat dit feestje niet in Nederland plaats vond, maar in Nieuw-Zeeland. Het bedrijf zou uiteindelijk uitkomen op 1100 hectare. Het groeide nog dagelijks. De eigenaren hadden een perceel gekocht uit een bossencomplex van 28.000 hectare dat bestemd was voor cultuurgrond voor de melkveehouderij. Hun doel was 3600 koeien melken verdeeld over drie units, elk met een 80-stands draalmelkstal. Op een eenvoudige voerplaat werd maïs bijgevoerd. Het systeem was vooral gericht op weidegang, gras op een zo goedkoop mogelijke manier omzetten in melk.

Dit alles aanschouwend vraag je je af wat dat betekent voor ons hier in Nederland. Hoe moeten we onze eigen omstandigheden benutten om hier een passend antwoord op te hebben? Ik denk dat ik daar voorlopig maar eens over na moet denken. Denkt u met me mee?

TOON VAN HOOE,
VOORZITTER ZLTO-VAKGROEP
RUNDVEEHOUDERIJ

